

2006. évi XXVI. törvény

a földgáz biztonsági készletezéséről

Az Országgyűlés a földgázellátás biztonságának fokozása érdekében a földgáz biztonsági készletezés átlátható és versenysemleges szabályozásának kialakításával a következő törvényt alkotja:

A törvény hatálya

1. § E törvény hatálya kiterjed:

- a) a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetségre (a továbbiakban: Szövetség),
- b) a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalra (a továbbiakban: Hivatal),
- c) a szállítási rendszerirányítóra, a szállítási rendszerüzemeltetői, elosztói, a földgáztárolói, az egyetemes földgázszolgáltatói, a földgázkereskedői engedélyesekre – ideértve az LNG-kereskedelmet folytató engedélyeseket is –, valamint a földgáztermelőkre,
- d) a földgázfelhasználóra a földgáz határon keresztül történő beszállítása, illetve a földgáz szervezett piacon történő vásárlása körében,
- e) a földgáz biztonsági készletezésben és az azzal összefüggő tevékenységekben közreműködő szervezetek eljárására, és
- f) a földgázt felhasználó személyre azon földgáz felhasználása körében, amelyhez nem az alábbi ügyletek során jut hozzá:
 - fa) az egyetemes földgázszolgáltató, a földgázkereskedő vagy a földgáztermelő a felhasználónak földgázt értékesít, vagy
 - fb) a felhasználó földgázt hoz be harmadik országból, az Európai Unió tagállamából vagy a szervezett piacon földgázt vásárol.

1/A. § E törvényben nem szabályozott kérdésekben a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló **2013. évi XXIII. törvény** rendelkezései az irányadók.

1/B. § Az e törvényben nem meghatározott fogalmakat a földgázellátásról szóló **2008. évi XL. törvény** (a továbbiakban: **Get.**), valamint a bányászatról szóló **1993. évi XLVIII. törvény** rendelkezéseivel összhangban kell értelmezni.

Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában

a) **biztonsági földgáztároló:** a földgáz tárolására alkalmas földalatti természetes földtani szerkezet vagy mesterségesen kialakított földalatti üreg, továbbá ezeknek a földgázkészlet szempontjából elkülönített része, amely az e törvény szerinti biztonsági földgázkészlet tárolására is szolgál;

b)

c)

d) **földgáz biztonsági készletezés:** földalatti gáztárolóban végzett nem kereskedelmi célú földgáztárolás;

e)-j)

k) **földgázkereskedő:** az az engedélyes, aki a földgáz üzletszerű, ellenérték fejében, nem saját felhasználási célra történő vásárlására és értékesítésére a Hivataltól engedélyt kapott;

l) **biztonsági földgáztároló engedélyes:** az a gazdasági társaság, amely a **4. § (1) bekezdésben** meghatározott tárolót üzemelteti és az e törvény szerinti biztonsági földgáz készlet tárolására a Hivataltól engedélyt kapott;

m) **földgáz biztonsági készlet:** a felhasználók földgázellátási biztonságának megőrzése érdekében az energiapolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által meghatározott földgáz mennyiség.

A földgáz biztonsági készletezés

3. § (1) A Szövetség köteles az e törvényben meghatározott módon és mértékben földgáz biztonsági készletet létrehozni és fenntartani.

(2) A földgáz biztonsági készletet működésre engedélyezett, műszakilag ellenőrzött, a biztonságtechnikai és környezetvédelmi jogszabályok előírásainak megfelelő, olyan föld alatti tárolótérben kell tárolni, amely alkalmas arra, hogy a készletezett földgáz mennyiségét megőrizze és a felszíni gázelőkészítést követően a szállítóvezetékre való betáplálásra alkalmas minőségben biztosítsa.

(3) Az e törvény hatálya alá tartozó tevékenységeket az élet, az egészség, a környezet és a természet védelmének, a fogyasztóvédelemnek, a műszaki-biztonsági, a kémiai biztonsági, munka-egészségügyi és a minőségbiztosítási előírásokban meghatározott követelményeknek megfelelően kell végezni.

- (4) A földgáz biztonsági készlet elsősorban a védett felhasználók ellátását szolgálja.
- (5) A (4) bekezdésben foglaltakon túlmenően a földgáz biztonsági készlet felhasználható
- a) szolidaritást kérő másik tagállam szolidaritási alapon védett felhasználói,
 - b) földgázkereskedő lehetetlenülése esetén az érintett felhasználók,
 - c) nem egyetemes szolgáltatásban vételező felhasználók földgázellátási válsághelyzetben történő földgázellátása érdekében, valamint
 - d) a villamos energiáról szóló törvény szerinti termelői működési engedélyesnek minősülő felhasználó felhasználási helyének (a továbbiakban: erőmű) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről szóló kormányrendelet szerinti korlátozása esetén az erőmű földgázellátása érdekében, és
 - e) vészhelyzeti szint esetén a rendszerüzemeltetők saját készletből vagy fennálló szerződéséből nem fedezhető, rendszerüzemeltetéshez szükséges földgázteljesítményének biztosítására.

(6) A védett felhasználót ellátó földgázkereskedő a védett felhasználói kör ellátásával arányos mértékben, valamint a saját jogon eljáró védett felhasználó a saját ellátásával arányos mértékben jogosult - a 2017/1938/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikk (1) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott esetekben - a földgáz biztonsági készlethez hozzáférni.

3/A. § (1) A Szövetség nemzetközi szerződés alapján más állam felhasználóinak ellátása céljából is készletezhet.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nemzetközi szerződésben meg kell határozni, hogy a más állam milyen napi ütemezésben, milyen alkalmi és éves földgázmennyiség mértékéig, milyen visszapótlási feltételekkel és milyen készletezési díj ellenében fér hozzá a földgázkészlethez.

4. § (1) A földgáz biztonsági készletet a miniszter által rendeletben meghatározott olyan biztonsági földgáztárolóban kell elhelyezni, amely a kitárolási kapacitást legalább a 2017/1938/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikk (1) bekezdés c) pontjában meghatározott időtartamon belül képes biztosítani.

(2) A földgáz biztonsági készlet mértékét, valamint erre tekintettel a készletértékesítési vagy készletbeszerzési kötelezettség mértékét és feltételeit, a földgáz biztonsági készlet mértékéhez tartozó kötelező minimum betárolási és kitárolási kapacitásokat, továbbá az értékesítés módját, a visszapótlásra kötelezettet a visszapótlás feltételeit és rendjét a miniszter rendeletben határozza meg.

(3) A miniszter a biztonsági földgázkészlet mértékét az (1) bekezdésben meghatározott keretek között - az ellátás-biztonsági kockázatok mérlegelésével, a rendelkezésre álló földgázforrások alapján, valamint a 2017/1938/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott Megelőzési Cselekvési Tervben és a Vészhelyzeti Tervben foglaltakkal összhangban - a Hivatal elnöke javaslatának figyelembevételével határozza meg. A Hivatal javaslatát a miniszter által meghatározott határidőn belül köteles megküldeni.

(4) Készletbeszerzési vagy készletértékesítési kötelezettség esetén a Szövetségnek a földgáz betárolását vagy kitárolását a miniszter rendeletében meghatározott ütemezéssel és határidővel kell végrehajtania.

(5) Készletértékesítés esetén a miniszter rendeletben állapítja meg az értékesítendő földgáz mennyiségét, a földgáz-értékesítés módját, a készlet értékét, amely alapján meghatározott árnál alacsonyabb áron a földgáz nem értékesíthető, valamint a kedvezményezettek körét. Készletértékesítés során a miniszter által megállapított készlet értéke legalább az átlagos beszerzési értékkel egyezik meg. A készletértékesítést követően a Szövetség az értékesített földgáz árát a hitelei törlesztésére fordítja.

(6) Amennyiben a Szövetség által betárolt biztonsági készletet tároló földalatti gáztárolóban készletértékesítést követően szabad kapacitások állnak a Szövetség rendelkezésére, ezen szabad kapacitásokat a Szövetség másodlagos kapacitás-kereskedelemben értékesítheti. A szabad kapacitások értékesítésére vonatkozó szabályokat a miniszter rendeletben állapítja meg.

(7)

(8) A földgáz biztonsági készlet a Szövetség tulajdonát képezi. A Szövetség jogosult a földgáz biztonsági készletezés céljára földgázt beszerezni (vásárolni), valamint a (3) bekezdés, illetve az 5. § (1) bekezdés szerinti felhasználás esetén földgázt értékesíteni. A Szövetség földgáz beszerzési, illetve földgáz értékesítési kötelezettsége nem minősül a Get. szerint földgáz kereskedelemnek.

(9) A Get. földgáztárolásra és engedélyezésre vonatkozó rendelkezéseit e törvény szerinti eltéréssel kell alkalmazni a földgáz biztonsági készletre a földgáz biztonsági tárolás és a biztonsági földgáz tárolói engedély tekintetében. A biztonsági földgáz tárolóban elhelyezett a földgáz biztonsági készletet meghaladó földgáz készletre a Get. földgáz tárolásra és engedélyezésre vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(10) A földgáz biztonsági készlethez szabad hozzáféréssel kizárólag csak a jogszabályban meghatározottak és csak a jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén és idején rendelkeznek.

(11) A földgáz biztonsági készlet tárolásáért fizetett díj nem haladhatja meg a Hivatal által a Get. szerint megállapított földgáztárolási díjat.

A biztonsági készlet felhasználása

4/A. § (1) Földgázkereskedő lehetetlenülése esetén az érintett felhasználók földgázellátását a végső menedékes földgázkereskedő kijelöléséig a biztonsági földgázkészletből kell biztosítani.

(2) A földgázkereskedő lehetetlenülése esetén a Hivatal a földgázkereskedő engedélyét felfüggesztő határozatát az érintett földgázkereskedő és rendszerüzemeltetők mellett, egyidejűleg a Szövetséggel is közli. A Szövetség a határozat közlésének időpontjától a végső menedékes földgázkereskedő kijelölésének időpontjáig köteles a biztonsági földgázkészletből a szükséges földgázmennyiséget a szállítási rendszerüzemeltető rendelkezésére bocsátani az érintett felhasználók folyamatos földgázellátásának biztosítása érdekében.

(3) A kijelölt végső menedékes földgázkereskedő

a) a határozat közlésének időpontjától a kijelölés időpontjáig felhasznált biztonsági készlet mennyiségének ellenértékét a Szövetség részére, valamint

b) a szállítással és kitárolással kapcsolatos költségeket a rendszerüzemeltetők részére köteles megfizetni a kijelölés időpontjától számított 90 napon belül a rendszerüzemeltetők által kiállított jegyzőkönyvek alapján.

(4) Az érintett felhasználók a felfüggesztő határozat közlésének időpontja és a végső menedékes földgázkereskedő kijelölésének időpontja közötti fogyasztásukat a kijelölést követően a kijelölt végső menedékes kereskedővel kötelesek elszámolni és annak ellenértékét számára kötelesek megtéríteni.

(5) A biztonsági készletnek a földgázkereskedő lehetetlenülése esetén történő felhasználására vonatkozó részletes szabályokat - különösen a felhasználásra kerülő biztonsági készlet árának megállapítására vonatkozó előírásokat - a végső menedékes szolgáltatásról szóló kormányrendelet tartalmazza.

5. § (1) A miniszter a földgáz biztonsági készlet felhasználását földgázellátási válsághelyzet elrendelése vagy üzemzavar esetén rendeletben teszi lehetővé.

(2) A miniszter a biztonsági készlet felhasználására vonatkozó rendeletben meghatározza:

a) a felhasználás engedélyezésének okát és célját,

b) a felhasználásra engedélyezett földgáz mennyiségét,

c) a felhasznált készletek visszapótlásának rendjét,

d) az igénybevételre jogosultak körét.

(3) A felhasználásra engedélyezett földgáz árát és az áralkalmazási feltételeket a miniszter rendeletben állapítja meg. Az árát és az áralkalmazási feltételeket úgy kell megállapítani, hogy az megfeleljen

a) a földgáz biztonsági készlet átlagos értéke vagy

b) a földgáz egyetemes szolgáltatásához kapcsolódó árszabályozás kereteiről szóló mindenkor hatályos miniszteri rendeletben szereplő, a földgáz aktuális árát meghatározó képlet alapján az adott naptári negyedévben számolt ára

közül az eladáskori magasabb értéknek.

(3a) A **3. § (5) bekezdés c) pontja** szerinti célból történő készletfelhasználás esetén a **(3) bekezdés** szerint meghatározott érték harmincszorosát kell megállapítani.

(4) A miniszter a biztonsági készletből történő felhasználás engedélyezése esetén haladéktalanul tájékoztatja a Kormányt és az Európai Bizottságot

a) a felhasználás indokairól,

b) a felhasznált készletek visszapótlása érdekében tett intézkedésekről,

c) a készletek előre látható alakulásáról a visszapótlás végrehajtásáig.

 5/A. § (1) A **3. § (5) bekezdés d) pontjában** meghatározott erőmű részéről jelentkező földgázigény kielégítését a Szövetség biztosítja a földgáz biztonsági készlet mértékéről szóló miniszteri rendelet szerinti mobil földgázkészletből a miniszter által meghatározott mértékben, de legfeljebb 120 millió m³ mennyiségig.

(2) A Szövetség a korlátozás elrendelésének időpontjától köteles biztosítani a biztonsági földgázkészletből a szükséges földgázmennyiséget a szállítási rendszerirányító által meghatározottak szerint. A szállítási rendszerirányító a szükséges földgázmennyiségről egyeztet a **villamos energiáról szóló törvény** szerinti átviteli rendszerirányítóval.

(3) Az erőmű részére az **(1) bekezdés** szerinti készletből felhasználásra engedélyezett földgáz árát és az áralkalmazási feltételeket a miniszter rendeletben állapítja meg, azzal, hogy az nem lehet alacsonyabb, mint a földgáz biztonsági készlet átlagos értéke.

Különleges földgázkészlet

5/B. § (1) A különleges földgázkészlet a miniszter által meghatározott földgázmennyiség (a továbbiakban: különleges földgázkészlet), amelyet az **5/C. § (1) és (2) bekezdés** szerint hozott létre.

(2) A Szövetség az e törvényben meghatározott módon tároltatja és értékesíti a különleges földgázkészletet, amelyet rezsivédelmi készletezési szolgáltatás keretében az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint tart fent. A különleges földgázkészlet a Szövetség tulajdonát képezi.

(3) A rezsivédelmi készletezési szolgáltatás biztosításáért a Szövetség az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott ellentételezésre jogosult. A rezsivédelmi készletezési szolgáltatás biztosítása fejében a Szövetségnek kifizetett ellentételezést a számvitelről szóló törvény szerinti egyéb bevételnek kell tekinteni. Az ellentételezés nem minősül az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti szolgáltatásnyújtásnak, összege visszafizetési kötelezettség nélkül átvett pénzeszköznek tekintendő.

5/C. § (1) A különleges földgázkészlet teljes mennyiségének a hazai földgázrendszer virtuális kereskedelmi pontjától (a továbbiakban: MGP pont) a földgáztárolóig történő szállítást, tároltatást, beleértve a betároltatást, mobilkapacitások lekötését, kitároltatást, valamint a kitárolt mennyiség MGP pontig történő szállítást az egyetemes szolgáltatót ellátó földgázkereskedő (a továbbiakban: Kereskedő) logisztikai szolgáltatási szerződés keretében (a továbbiakban: Szolgáltatás) biztosítja a Szövetség részére.

(2) A különleges földgázkészletet a Kereskedő hazai földgáztárolóban tárolja azzal, hogy kormányrendelet - a hazai földgáztárolók üzemszerű működési feltételeinek biztosítása céljából - a teljes mennyiség vonatkozásában egyedi tárolót is kijelölhet a különleges földgázkészlet tárolására, valamint a földgáztároló engedélyes működési engedélyében rögzített nyilvántartására.

(3) A különleges földgázkészlethez tartozó, a hazai földgáztárolókban rendelkezésre álló kapacitásokhoz meglévő, nem megszakítható minimum betárolási és - az adott hazai földgáztárolóban tárolt különleges földgázkészlet kitárolását 70 napnál nem rövidebb időn belül biztosító - kitárolási kapacitások mértékét a miniszter az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben határozza meg.

(4) A Szolgáltatásért fizetendő díj megegyezik a Kereskedő által a hazai földgáztárolóknak fizetendő kapacitás- és forgalmi díj, valamint a Szolgáltatáshoz kapcsolódóan a szállítási rendszerüzemeltetőnek fizetendő kapacitás- és forgalmi díj összegével. Ezen tételek közül a mobilkapacitásért fizetendő díj nem haladhatja meg a 0,3906 forint/kWh/év mértéket.

5/D. § (1) A különleges földgázkészlet létrehozásához és fenntartásához szükséges hitelekkel és azok biztosítékával kapcsolatban tett intézkedések, jogcselekmények, jognyilatkozatok nem érintik a Szövetségnek a különleges földgázkészlet létrehozásához és fenntartásához szükséges hitelein kívüli hitelállományához kapcsolódó hitelezési és biztosítéki jogviszonyait.

(2) A különleges földgázkészletre zálogjog és a biztosítéki célú vételi jog nem alapítható.

(3) A különleges földgázkészlet mentes a bírósági végrehajtásról szóló törvény szerinti végrehajtás alól, és nem tartozik a gazdálkodó szervezet csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló törvényben meghatározott vagyonába.

(4) A Szövetség a különleges földgázkészlet létrehozásához és fenntartásához kapcsolódó eszközeit és forrásait, bevételeit és ráfordításait a belső számvitelében elkülöníti a kőolaj- és kőolajtermék-készletezési, a földgáz-készletezési, valamint a nem készletezési tevékenységeitől.

5/E. § (1) A különleges földgázkészlet pótlásához és fenntartásához szükséges feltételeket a miniszter az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben határozza meg, amelyben rögzíti

a) a szükséges hitelfelvétel legmagasabb mértékét,

b) a tagi hozzájárulás mértékét és

c) a földgáz legmagasabb beszerzési árát, amely nem lehet magasabb, mint

ca) a Kereskedő által a különleges földgázkészlet biztosításához szükséges földgázforrás beszerzése céljából 2022. szeptember 1. napjáig megkötött szerződés alapján átvett földgázmennyiség ára, vagy

cb) a földgázkereskedő által egyéb forrásból beszerzett földgázmennyiség esetében a szerződéskötés időpontjában érvényes piaci árak

alapján képzett, és - bármely forrás esetén - legfeljebb az MGP pontig felmerülő, a rendszerhasználati díjakat, a kapcsolódó árfixálás költségeit tartalmazó ár.

(2) A Szövetség a különleges földgázkészlet pótlásához szükséges földgázt a miniszteri rendeletben meghatározottak szerint szerzi be.

(3) A különleges földgázkészlet beszerzése nem minősül a Get. szerint földgáz-kereskedelemnek.

(4) A különleges földgázkészlet fenntartásához szükséges tagi hozzájárulásra - az (1) bekezdés b) pontjában és az (5) bekezdésben foglalt kivétellel - a 8. és a 9. §-ban foglaltakat kell alkalmazni.

(5) A különleges földgázkészlet létrehozásához és fenntartásához szükséges tagi hozzájárulással kapcsolatos nyilatkozat benyújtási és fizetési kötelezettség nem vonatkozik a villamosenergia-termelői engedéllyel rendelkező, 50 MW és annál nagyobb teljesítményű, elsődleges energiaforrásként földgázt használó erőművek által villamosenergia-termelés céljára felhasznált földgáz mennyiségére.

5/F. § (1) Ha Magyarország földgáz- vagy villamosenergia ellátásának biztosítása érdekében szükséges, a miniszter az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben engedélyezheti a különleges földgázkészlet felhasználását.

(2) Az 5/G. § szerinti részleges vagy teljes megszüntetés kivételével a különleges földgázkészlet felhasználására csak a földgáz biztonsági készlet mértékéről szóló miniszteri rendelet szerinti mobil földgázkészlet kitárolását követően kerülhet sor. A miniszter a felhasználás engedélyezését megelőzően tájékoztatja a Kormányt, hogy a kitárolás milyen következményekkel jár az érintett földgáztároló működésére.

(3) A miniszter a különleges földgázkészlet felhasználására vonatkozó rendeletben meghatározhatja

a) a felhasználásra engedélyezett földgáz mennyiségét,
b) az igénybevételre jogosultakat, és
c) a felhasználásra engedélyezett földgáz árát, amely nem lehet kevesebb, mint a földgáz beszerzési ára.

(4) A Szövetség a felhasználásra engedélyezett földgázt az e törvény végrehajtására kiadott miniszteri rendeletnek megfelelően értékesíti, amely nem minősül a **Get.** szerint földgáz-kereskedelemnek. A Szövetség az értékesített földgáz utáni árbevételt a különleges földgázkészlet létrehozására és fenntartására felvett hitelek törlesztésére fordítja.

5/G. § (1) A miniszter az **5/F. § (1) bekezdése** szerinti rendeletében dönthet a különleges földgázkészlet részleges vagy teljes megszüntetéséről. Ebben az esetben a miniszter a rendeletében meghatározza a teljes, vagy részbeni értékesítés **5/F. § (3) bekezdésén** túlmutató feltételeit. A Szövetség az értékesítésre kijelölt különleges földgázkészletet a miniszteri rendeletnek megfelelően értékesíti, amely nem minősül a **Get.** szerinti földgáz-kereskedelemnek.

(2) Ha a miniszter rendelete alapján az **(1) bekezdés** szerint a különleges földgázkészlet részben vagy teljes egészében megszüntetésre kerül, a miniszter gondoskodik az érintett földgáztároló üzemszerű működési feltételeinek biztosításához szükséges földgázkészlet rendelkezésre állásáról.

Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség

6. § A Szövetség földgáz biztonsági készletezéssel kapcsolatos feladatai a következők:

- a) biztosítja a földgáz biztonsági készletképzés feltételeit, a szükségessé váló beruházásban tőkerészesedéssel részt vesz;
b) gondoskodik az előírt készlet fenntartásáról, a miniszter által előírt készlet-mértéket meghaladó készlet esetén a többlet értékesítéséről, a szükséges fejlesztések elvégzéséről;
c) ellenőrzi az e törvényben meghatározott tagsági jogviszonnyal kapcsolatos kötelezettségek teljesítését;
d) gondoskodik a felhasznált földgáz biztonsági készlet e törvény szerinti visszapótlásáról;
e) vezeti a tagsági nyilvántartást;
f) meghatározza a tagi hozzájárulás mértékét - a Közgyűlés által - az éves költségvetés keretében a Szövetség Alapszabályában (a továbbiakban: Alapszabály) rögzített szabályok szerint, és a miniszter részére tájékoztatásul megküldi;
g) gondoskodik a tagi hozzájárulás beszédéséről;
h) **e törvény 10. §-ában** foglalt rendelkezések szerint adatszolgáltatást végez.

6/A. § (1) A Szövetség a **6. §-ban** meghatározott feladatainak ellátása érdekében biztonsági földgáztárolói engedélyesben részesedést szerezhet.

(2) Ha a biztonsági földgáztárolói engedélyes biztonsági földgáztárolói engedélye hatályát veszti, a Szövetség az **(1) bekezdés** szerinti részesedését az engedély hatályvesztése jogerőre emelkedésének napjától számított 2 éven belül köteles értékesíteni.

A földgáz biztonsági készletezéssel kapcsolatos tagsági jogviszony, a tagok jogai és kötelezettségei

7. § (1) E törvény alapján - az **(1a) bekezdésben** foglalt kivétellel - kötelezően a Szövetség tagjává válik:

- a) a Hivatal által kiadott működési engedéllyel rendelkező
aa) egyetemes földgázszolgáltató,
ab) a felhasználóknak földgázt értékesítő vagy saját célra földgázt felhasználó földgázkereskedő;
b) a felhasználóknak földgázt értékesítő földgáztermelő;
c) az a felhasználó, aki földgázt határon keresztül történő beszállítással, illetve földgázt szervezett piacon vásárol és
d) az **1. § f) pontja** szerinti földgázt felhasználó személy.
(1a) Nem válik a Szövetség tagjává
a) a földgáztermelő a saját maga által termelt földgáz felhasználása körében, és
b) a szállítási rendszerüzemeltető és a földgázelosztó
ba) a rendszeregyensúlyozási tevékenységéhez, valamint
bb) a földgázszállító vagy földgázelosztó vezeték feltöltés, hálózati veszteséppótlás, hálózati mérési különbözet céljából
felhasznált földgáz körében.

(2) A szövetségi tagság az **(1) bekezdés**

- a) **a) pontja** esetében a tevékenység megkezdésének, illetve az engedélyessé válás időpontja közül a korábbi időpontban,
b) **b) pontja** esetében az értékesítő tevékenysége megkezdésekor,

c) **c) pontja** esetében a földgáz határon keresztül történő első beszállításának, vagy a földgáz szervezett piacon történő első vásárlásának időpontjában,

d) **d) pontja** esetében a földgázfelhasználás megkezdése időpontjában jön létre.

(3) A szövetségi tagság megszűnik, ha

a) a tag engedélyét a Hivatal visszavonja,

b) az **(1) bekezdés a) pontja** szerinti engedélyes tag a földgázipari tevékenységét, a földgáztermelő a felhasználók részére történő értékesítő tevékenységét, a felhasználó a földgáz határon keresztül történő beszállítói, illetve a földgáz szervezett piacon történő vásárlási tevékenységét megszünteti,

c) az **(1) bekezdés d) pontja** esetében a földgázfelhasználás legalább 12 hónapig szünetel.

(4) A tagsági jogviszony fennállása során keletkezett kötelezettségek az elszámolásban foglaltak szerint az elszámolások lezárásának napjáig terhelik a tagot.

8. § (1) A tag a földgázipari, illetve földgáztermelői tevékenységével összefüggésben, illetve a felhasználó a földgáz határon keresztül történő beszállítási vagy a földgáz szervezett piacon történő vásárlási tevékenysége után, valamint az **1. § f) pontja** szerinti földgáz felhasználása után a Szövetség részére tagi hozzájárulást fizet.

(2) Tagi hozzájárulást kell fizetni, ha

a) a egyetemes földgázszolgáltató a felhasználóknak földgázt értékesít,

b) a földgázkereskedő a felhasználóknak földgázt értékesít,

c) a földgáztermelő a felhasználóknak földgázt értékesít,

d) a felhasználó földgázt hoz be harmadik országból,

e) a felhasználó földgázt hoz be az Európai Unió tagállamából,

f) a felhasználó a szervezett piacon földgázt vásárol,

g) a földgázkereskedő saját célra földgázt használ fel,

h) a felhasználó az **1. § f) pontja** szerint földgázt használ fel.

(3) A tagi hozzájárulás megfizetése a **(2) bekezdés a) pontja** esetében az egyetemes földgázszolgáltatót, **b) és g) pontja** esetében a földgázkereskedőt, **c) pontja** esetében a földgáztermelőt, **d)-f) és h) pontja** esetében a felhasználót terheli.

(4) A tagi hozzájárulás alapja a **(2) bekezdés a)-c) pontjai** esetén az értékesített földgáz mennyisége, a **(2) bekezdés d)-f) pontjai** esetén a vásárolt vagy importált földgáz mennyisége, a **(2) bekezdés g) és h) pontja** esetén a felhasznált földgáz mennyisége kilowattóraban mérve.

(4a) A **4. § (5) bekezdés** szerinti készletértékesítés esetén a tagi hozzájárulás mértékének a **(4) bekezdés** szerint történő megállapítása során az értékesített földgáz ellenértékéért befolyt pénzüsszeget csökkentő tételként kell figyelembe venni.

(5) A tagi hozzájárulás fizetési kötelezettség

a) a **(2) bekezdés a)-c) és az e)-f) pontjai** esetében az **általános forgalmi adóról szóló törvény** szerinti teljesítés időpontjában, az ellenérték, illetve a részfizetések alapjául szolgáló mennyiségre,

b) a **(2) bekezdés d) pontja** esetében a belföldi forgalom számára történő vámkezeléskor, a belföldi forgalom számára vámkezelt mennyiségre,

c) a **(2) bekezdés g) és h) pontja** esetében a felhasználás időpontjában, a saját célra felhasznált mennyiségre vonatkozik.

(5a) Az **(5) bekezdés a) pontját** azzal a kiegészítéssel kell alkalmazni, hogy a tagi hozzájárulás-fizetési kötelezettség a **(2) bekezdés a)-c) pontja** esetében – ha az **általános forgalmi adóról szóló törvény** szerinti teljesítés időpontja korábbi, mint az **általános forgalmi adóról szóló törvény** szerint az elszámolással érintett időszak kezdete – az **általános forgalmi adóról szóló törvény** szerinti elszámolással érintett időszak kezdő időpontjában, az ellenérték, illetve a részfizetések alapjául szolgáló mennyiségre vonatkozik.

(6) Nem kell tagi hozzájárulást fizetni a földgáz biztonsági készletezés céljára beszerzett földgáz után.

(7) A tag a tagi hozzájárulást az egyéb ráfordítások között köteles elszámolni.

(8) Az Alapszabályban meghatározott feltételekkel visszaigényelhető a **(2) bekezdés a) pontja** szerinti tagi hozzájárulásnak az a része, amelyet az egyetemes szolgáltató a lakossági fogyasztó részére történő földgáz értékesítés után a Szövetség részére bevallott.

(9) A **(8) bekezdés** szerinti visszaigénylésre a tag a tagi hozzájárulási nyilatkozat benyújtásától számított 90 napon belül jogosult. A Szövetség a visszaigénylést annak beérkezésétől, a felhasználás könyvelésen alapuló igazolásától, valamint a tagi hozzájárulás megfizetésétől számított 15 napon belül köteles elbírálni, és a jóváhagyott visszaigénylés összegét jóváírni vagy visszautalni. A visszautalás teljesítésének feltétele, hogy a tagnak ezáltal nem keletkezhet tartozása a Szövetség felé.

(10) A tagi hozzájárulás visszaigénylésének jogosságát a tag az erre vonatkozó okiratok, nyilvántartások benyújtásával hitelt érdemlően köteles a Szövetség és a Hivatal részére igazolni.

(11) A tagi hozzájárulás fizetésre, az ellenőrzésre és a visszaigénylésre vonatkozó részletszabályokat az Alapszabályban kell meghatározni.

9. § (1) A Szövetség tagja minden hónap 20. napjáig köteles a Szövetségnek

a) nyilatkozni arról, hogy a megelőző hónapban mennyi volt az e törvény hatálya alá tartozó, a tagi hozzájárulás fizetése alapjául szolgáló földgáz mennyisége, és

b) benyújtani a nyilatkozatban foglaltakat alátámasztó adatokat az Alapszabályban rögzítetteknek megfelelően.

(2) A Szövetség felhívására a tag köteles továbbá minden olyan adatot, dokumentációt haladéktalanul benyújtani, amely a tagi hozzájárulás teljesítésének ellenőrzéséhez szükséges.

(3) A havi nyilatkozatban közölt adatok alapján a tag kiszámítja az esedékes tagi hozzájárulás-fizetési kötelezettség összegét, és azt a következő hónap utolsó munkanapjáig köteles a Szövetség pénzforgalmi számlájára átutalni. A tagi hozzájárulás megfizetésének időpontja az a nap, amikor a Szövetség számláján a befizetést jóváírják.

10. § A Szövetség a tag kérésére igazolást állít ki a Szövetség felé fennálló nyilatkozattételi, valamint tagi hozzájárulás-fizetési kötelezettség teljesítéséről. A Szövetség a tag részére kiállított igazolásról megkeresésre tájékoztatja a Hivatalt és az adó- és vámhatóságot.

Záró és átmeneti rendelkezések

11. § (1) Ez a törvény - a (2) és (3) bekezdésben foglaltak kivételével - a kihirdetését követő 2. hónap első napján lép hatályba.

(2) **E törvény 4. § (1) bekezdése** 2010. január 1. napján lép hatályba.

(3) **E törvény 31. §-a** a törvény kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

(4) A tagi hozzájárulás fizetésének kezdő időpontja 2007. január 1.

(5) A Szövetség e törvény hatálybalépése napjától haladéktalanul intézkedik a névváltozás bírósági bejelentéséről, valamint a földgáz biztonsági készletezéssel foglalkozó munkaszervezet kialakításáról.

(6)

12. § (1) E törvény hatálybalépésétől 2009. december 31-ig a jelenlegi földgáztárolók szabad kapacitása határozza meg a földgáz biztonsági készlet mértékét, amely megfelelő mértékű szabad kapacitás rendelkezésre állása esetén nem lehet kevesebb

a) 2006. október 1. és 2007. szeptember 30. között 150 millió m³-nél,

b) 2007. október 1. és 2009. december 31. között 300 millió m³-nél.

A földgáztárolók szabad kapacitásának földgáz biztonsági készletezésre történő felhasználását a Hivatal elnöke saját hatáskörben engedélyezi, illetve elrendeli. A Hivatal elnöke a tárolói szerződések megkötésére az ÜKSZ által megszabott határidő lejártá után nem tagadhatja meg a hozzáférésre jogosultak által le nem kötött szabad kapacitások biztonsági készletek céljára való feltöltésének engedélyezését.

(2) Ha a földgáz biztonsági készletezési célra rendelkezésre álló szabad kapacitás mértéke a tárgyi évben nem éri el az (1) bekezdésben meghatározott legkisebb mértéket, a földgáz biztonsági készlet kiegészíthető tüzelési célra felhasználható kőolajtermékekkel. A földgáz biztonsági készlethez tartozó kőolajtermékek felhasználása esetén azok árát a miniszter a készlet visszapótlásának várható költségeinél alacsonyabban is meghatározhatja azzal, hogy az ár ebben az esetben sem lehet alacsonyabb, mint a tüzelési célra felhasználható kőolajtermékkel helyettesített földgáz határfokkal korrigált mennyiségben kifejezett ára. Az e bekezdés szerinti kőolajtermék rendeletben meghatározott ára és a készlet visszapótlásának költségei közötti különbözetet a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség költségvetésében a bevételek és a ráfordítások különbözetének számításakor figyelembe kell venni.

(3) A hozzáférésre jogosultak az ÜKSZ által megszabott határidőig az előző évben biztonsági készlet céljára lekötött kapacitáshoz is hozzáférhetnek. A bejelentett kapacitás lekötési igény esetén, annak mértékéig - amennyiben a biztonsági készlet más tárolóba nem helyezhető el - a készlet értékesítésre kerülhet. A biztonsági készlet e részét a Szövetség szabadon értékesítheti.

(4) A biztonsági földgáztároló engedélyes köteles a földgáz biztonsági készletezési célra rendelkezésre álló szabad kapacitásra a Szövetséggel szerződést kötni.

(5) Az **5. §-ban** foglalt a készlet felhasználására vonatkozó szabályokat a (2) bekezdés szerinti tüzelési célra felhasználható kőolajtermékek vonatkozásában is alkalmazni kell.

12/A. § (1) E törvénynek az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló **2016. évi CXLI. törvény** (a továbbiakban: **Mód. tv.**) **21. § (1) bekezdésével** megállapított **8. § (4) bekezdését** a 2017. január 1-jével kezdődő elszámolási időszakra kell először alkalmazni.

(2) E törvénynek a **Mód. tv. 21. § (2) bekezdésével** megállapított **8. § (8) bekezdés b) pontját** a folyamatban lévő visszaigénylésekre is alkalmazni kell.

12/B. § A Szövetség **7. § (1) bekezdés d) pontja** szerinti tagja a **9. §** szerinti kötelezettségeinek első alkalommal azzal az eltéréssel tesz eleget, hogy 2024. január 20. napjáig a Szövetségnek nyilatkozik arról, hogy 2023 utolsó negyedévében mennyi volt a tagi hozzájárulás fizetése alapjául szolgáló földgáz mennyisége, valamint benyújtja a nyilatkozatát alátámasztó adatokat a Szövetség Alapszabályában rögzítetteknek megfelelően. A tag a 2023 utolsó negyedévre vonatkozó nyilatkozatában közölt adatok alapján számítja ki az esedékes tagi hozzájárulás-fizetési kötelezettség összegét, és azt 2024. január 31-ig a Szövetség pénzforgalmi számlájára átutalja azzal, hogy a tagi hozzájárulás megfizetésének időpontja az a nap, amikor a Szövetség számláján a befizetést jóváírják.

12/C. § E törvény „Különleges földgázkészlet” alcíme az **Alaptörvény 38. cikk (1) és (2) bekezdése** alapján sarkalatosnak minősül.

13. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza a biztonsági készlet felhasználására, a felhasználásra vonatkozó döntés előkészítésére, az előkészítésben közreműködő szervezetek vagy testületek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó részletes szabályokat.

(1a) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza a biztonsági készletnek a földgázkereskedő ellehetetlenülése esetén történő felhasználására vonatkozó részletes szabályokat.

(1b) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza

a) a különleges földgázkészlet fenntartásának biztosítása érdekében a rezsvédelmi készletezési szolgáltatás részletszabályait és a különleges földgázkészlet fenntartásának időtartamát,

b) a hazai földgáztárolók üzemszerű működési feltételeinek biztosítása céljából a különleges földgázkészlet tárolásának és tárolói nyilvántartásának szabályait.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy földgázellátási válsághelyzet fennállása esetén az [5. § \(1\) bekezdése](#) és az [5/A. § \(3\) bekezdése](#) alapján rendeletben engedélyezze a földgáz biztonsági készlet felhasználását, és határozza meg a felhasználás engedélyezésének okát és célját, a felhasználásra engedélyezett földgáz mennyiségét, a felhasznált készletek visszapótlásának rendjét, valamint a felhasználásra engedélyezett földgáz árát és az áralkalmazás feltételeit.

(3) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a földgáz biztonsági készlet mértékét és a földgáz biztonsági készlet elhelyezésére szolgáló biztonsági földgáztárolót, a földgáz biztonsági készlet mértékéhez tartozó kötelező minimum betárolási és kitárolási kapacitásokat.

(4) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a készletbeszerzés mértékére és feltételeire, továbbá készletértékesítés esetén az értékesítendő földgáz mennyiségére, az értékesítés módjára, a földgáz értékének és a kedvezményezettek körére, a földgáz visszapótlásra kötelezettekre és a visszapótlás feltételeire, rendjére, valamint a szabad kapacitások értékesítésére vonatkozó szabályokat.

 (5) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg [a villamos energiáról szóló törvény](#) szerinti termelői működési engedélyesnek minősülő felhasználó felhasználási helye részére a földgáz biztonsági készlet mértékéről szóló miniszteri rendelet szerinti mobil földgázkészletből felhasználásra engedélyezett földgáz árát és az áralkalmazási feltételeket.

(6) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

a) a különleges földgázkészlet, valamint a hozzá tartozó minimum betárolási és kitárolási kapacitások mértékére,

b) a különleges földgázkészlet pótlásához és a fenntartásához – a tagi hozzájárulás mértékére, és a hitelfelvételi korlátra is kiterjedően – szükséges feltételekre, valamint

c) a különleges földgázkészlet felhasználására, értékesítésére és annak feltételeire vonatkozó részletes szabályokat.

14. § Ez a törvény a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről és a [994/2010/EU rendelet](#) hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. október 25-i [2017/1938/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet](#) végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

14/A. §

Módosuló jogszabályok

15-34. §
